

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

09-08-2010

I besvarelse af 2. marts 2009 af spørgsmål 116 (Alm. del) gav daværende undervisningsminister Bertel Haarder tilsagn om at orientere udvalget om resultatet af Undervisningsministeriets og Styrelsen for Statens Uddannelsesstøttes undersøgelser af en sag vedrørende udenlandske medarbejdere fra virksomhederne Nordjysk Ressource A/S og Noreco A/S, som havde deltaget i arbejdsmarkedsuddannelser på institutionen EUC Nord. Desuden gav den daværende minister under en besvarelse af samrådsspørgsmål P og Q den 12. januar 2010 tilsagn om at orientere udvalget om resultatet af undersøgelser med udgangspunkt i en artikel i Metal Hovedstadens medlemsblad om 13 estiske medarbejdere i tre virksomheder, der havde deltaget i arbejdsmarkedsuddannelser på institutionerne TEC Ballerup og CELF.

De to sager vedrører begge adgangen til arbejdsmarkedsuddannelserne for personer fra udlandet og mistanke om uberettiget opnåelse af VEU-godtgørelse. I forlængelse heraf har det også været vurderet, hvorvidt reglerne for indkvartering og tilskud til kost og logi har været administreret korrekt.

Da der nu tegner sig et billede af begge undersøgelseres udfald, har jeg fundet det hensigtsmæssigt at give den lovede afsluttende orientering for begge sager på én gang.

Noreco-sagen

Hovedkonklusionerne er, at de dagældende betingelser for at opnå adgang til arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og betingelserne for at opnå VEU-godtgørelse var opfyldt for de pågældende deltagere.

Som konsekvens af sagen er adgangsbetingelserne efterfølgende strammet op. Ud over en klar afgrænsning af, hvilke virksomheder der har en sådan tilknytning til Danmark, at deres medarbejdere kan deltage i arbejdsmarkedsuddannelse, indeholder amu-bekendtgørelsens § 8, stk. 2 og

3, efter ændring ved bekendtgørelse nr. 1545 af 27. december 2009 følgende krav til ansættelsesforholdet:

” Stk. 2. Adgang til arbejdsmarkedsuddannelse og individuel kompetencevurdering har personer, som på henholdsvis uddannelses- eller vurderingstidspunktet har fast bopæl eller reel og faktisk beskæftigelse i Danmark og for så vidt angår arbejdsmarkedsuddannelse opfylder eventuelle adgangskrav fastsat som led i myndighedskrav, hvor der udstedes certifikat for uddannelsen.

Stk. 3. Beskæftigelse i Danmark kan i denne bekendtgørelses forstand foreligge enten i en anden fysisk persons private husholdning i Danmark eller i en fysisk eller juridisk persons virksomhed, der udøves fra fast forretningssted i Danmark, herunder i egen virksomhed. Beskæftigelsen betragtes alene som reel og faktisk, hvis den beskæftigede ud over deltagelsen i arbejdsmarkedsuddannelse eller individuel kompetencevurdering enten over for en arbejdsgiver og efter dennes anvisninger mod vederlag skal præstere ydelser, som normalt kan anses for henhørende under arbejdsmarkedet, eller i egen virksomhed udøver økonomisk aktivitet. En beskæftigelse, der er af så ringe omfang, at den alene udgør et rent marginalt supplement, anses ikke som reel og faktisk beskæftigelse.”

Endvidere er der i bekendtgørelsens § 8, stk. 4, samtidig indføjet følgende regler om oplysninger, der indhentes i sagen:

”For ansøgere uden fast bopæl i Danmark skal det i ansøgningen af ansøgeren samt for en ansats vedkommende tillige af dennes arbejdsgiver udtrykkeligt bekræftes, at betingelserne i stk. 2, jf. stk. 3, er opfyldt. Derudover skal det oplyses, om beskæftigelsen i Danmark er tidsbegrænset og i givet fald hvorledes, samt hvilke arbejdsfunktioner ansøgeren skal udfylde som led i beskæftigelsen. Uddannelsesstedet kan kræve forelæggelse af grundlaget for ansættelsesforholdet, såsom ansættelseskontrakt, og yderligere oplysninger til belysning af beskæftigelsen.”

Herudover har Undervisningsministeriet den 17. april 2009 meddelt EUC Nord, at det ikke var i overensstemmelse med reglerne, at institutionen i forbindelse med virksomheders tilmelding af medarbejdere til arbejdsmarkedsuddannelse ikke sikrede sig, at den enkelte deltager var indforstået med, at tilskud til kost og logi udbetaltes direkte til indkvarteringsstedet i stedet for til deltageren. Ministeriet vejledte yderligere om behovet for at sikre sig, at den korrekte bopæl blev opgivet af deltageren med henblik på afgørelsen om tilskud til kost og logi.

Med hensyn til de konkrete sager om VEU-godtgørelse kan det oplyses, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte stikprøvevis har gennemført undersøgelser vedrørende dokumentation for løn- og ansættelsesforhold for medarbejdere i Noreco A/S, der er udbetalt godtgørelse for. Undersøgelserne var foranlediget af en henvendelse fra 3 F Skagerak om, at

den løn, virksomheden har udbetalt til medarbejderne, skulle være mindre end den godtgørelse, der er udbetalt til virksomheden som refusion for lønudgifter.

Undersøgelsen har vist, at virksomheden har udbetalt løn til de pågældende medarbejdere under deres uddannelsesforløb, og at timelønnen svarede til godtgørelsens størrelse.

Det er på denne baggrund styrelsens samlede vurdering, at der har været tale om reelle ansættelsesforhold for de personer, der indgår i stikprøveundersøgelsen, og at der ikke grundlag for at antage, at Noreco A/S systematisk har udbetalt en løn, der er mindre end godtgørelsen. Sagen er afsluttet på dette grundlag

Det skal i øvrigt bemærkes, at Noreco A/S den 16. juni 2009 blev taget under konkursbehandling. Konkursboet er fortsat under behandling.

Sagen om AMU-kursister fra Estland.

Undervisningsministeriet har den 26. april 2010 på baggrund af en vurdering af modtaget dokumentation pålagt TEC at tilbagebetale såvel taxametertilskud som tilskud til kost og logi for så vidt angår to deltagere.

Undervisningsministeriet har den 17. marts 2010 henledt TEC's opmærksomhed på behovet for at sikre sig dokumentation for berettigelsen af udbetaling af tilskud til kost og logi til andre end deltagerens selv. Den 26. april 2010 har man understreget, at kravet om oplysning i markedsføringen om undervisningssproget omfatter såvel holdundervisning som enkeltmandsundervisning som led i arbejdsmarkedsuddannelser, dog kun hvor undervisningsinstitutionen som en ikke uvæsentlig del af konceptet har planer om at gennemføre en del af undervisningen på et andet sprog end dansk.

Den 17. marts 2010 har ministeriet endvidere henledt CELF's opmærksomhed på behovet for at sikre sig dokumentation for deltagernes indkvartering og sikre sig deltagernes indforståelse med aftaler om udbetaling til arbejdsgiveren. Ministeriet har endvidere indskærpet kravet om at oplyse det ved markedsføringen, hvis aktiviteten afholdes på et andet sprog end dansk eller på en kombination af dansk og andre sprog.

Med hensyn til VEU-godtgørelse kan det oplyses, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte ligesom i sagerne vedrørende Noreco A/S stikprøvevis har undersøgt dokumentation for løn og ansættelsesforhold for kursister med tilknytning til tre virksomheder. Undersøgelserne er foretaget med henblik på at vurdere, om betingelserne for at opnå godtgørelse og for at udbetale godtgørelse som refusion for afholdte lønudgifter, har

været til stede. Herudover har styrelsen indhentet oplysninger fra SKAT om lønindberetninger.

For så vidt angår to af virksomhederne har styrelsen hverken fra kursister, virksomheden eller SKAT modtaget den fornødne dokumentation.

Styrelsen finder det på det grundlag ikke godtgjort, at betingelserne for at opnå godtgørelse og refusion er opfyldt. Styrelsen vil rejse krav om tilbagebetaling af den udbetalte refusion, hvis den fornødne dokumentation ikke modtages.

Om den tredje virksomhed kan det oplyses, at styrelsen har modtaget den ønskede dokumentation, der sammenholdt med oplysninger fra SKAT bekræfter, at der er tale om reelle ansættelsesforløb. På den baggrund vurderes betingelserne for at modtage godtgørelse og refusion for opfyldt.

Det skal bemærkes, at det af flere af lønsedlerne fremgår, at der er foretaget fradrag af forskellig slags som følge af privatretlige aftaler mellem virksomheden og den ansatte, hvilket har medført at det beløb, der er kommet til udbetaling, er relativt lavt. Styrelsen kan efter reglerne om godtgørelse alene forholde sig størrelsen af bruttolønnen.

Regelændringer og ændrede procedurer m.v.

Fælles for tilsynssagerne er, at sagsoplysningen har været præget af samarbejdsvilje fra uddannelsesinstitutionernes side, og at institutionerne har oplyst, at de på baggrund af sagerne har skærpet procedurerne i forbindelse med optagelse til AMU.

For så vidt angår spørgsmålet om yderligere regelændringer ud over de ovenfor omtalte vedrørende adgangen til arbejdsmarkedsuddannelserne kan jeg henvise til mit brev af 5. juli 2010 med udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til kost og logi.

For så vidt angår godtgørelsesreglerne har Folketingen netop vedtaget Lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (lov nr. 639 af 14. juni 2010). Med den nye lov, der træder i kraft den 1. juli 2011, præciseres det, at beskæftigelse i Danmark er en forudsætning for at opnå godtgørelse og tilskud til befordring.

I øvrigt kan jeg oplyse, at jeg på grundlag af ovennævnte sager har overvejet, om der kan være behov for præciseringer og stramninger af reglerne for at undgå uhensigtsmæssig brug af VEU-godtgørelse.

Der har også på embedsmandniveau været drøftelser mellem Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte og LO og DA om sådanne yderligere præciseringer og stramninger af reglerne.

Overvejelserne og drøftelserne vil fortsætte og kan medføre, at jeg på et senere tidspunkt vil fremsætte lovforslag om ændring af reglerne.

Med venlig hilsen

Tina Nedergaard